

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Затверджено на засіданні кафедри
бухгалтерського обліку.

Протокол № 7 від 22 січня 2016 р.

Програма навчальної дисципліни "1С Підприємство за напрямками ведення бізнесу" для студентів усіх спеціальностей усіх форм навчання

Укладач: доцент, к. е. н.

Фартушняк О.В.

Відповідальний за випуск
зав. каф. бухгалтерського обліку

Пилипенко А. А.

ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016

1. Вступ

Сучасний бухгалтер посідає одне з провідних місць в управлінні підприємством, оскільки займається не тільки веденням бухгалтерських рахунків, а й здійснює планування, аудит, оцінювання діяльності, розробку управлінських рішень у господарській діяльності підприємства. Все це обумовлює збільшення інформаційного навантаження на бухгалтера і характеризує актуальність проблеми автоматизації управлінської діяльності на основі сучасних інформаційних технологій.

Можливістю досягнення цього виступає програма «1С: Підприємство (Бухгалтерія)», яка є фактичним стандартом у галузі засобів автоматизації бухгалтерського обліку. Сучасна версія програми містить великий набір функцій, що дають можливість адаптувати програмний продукт для потреб замовника, не шляхом допрограмування, а шляхом умілого використання типової конфігурації для потреб підприємства. Вона забезпечить підприємству повну автоматизацію бухгалтерського обліку в тому числі первинного, аналітичного, синтетичного, управлінського та податкового обліку господарських операцій.

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування компетентностей стосовно практичних навичок ефективного використання на практиці автоматизованих систем обробки інформації, впровадження комплексного підходу до оптимальної організації обліку, оволодіння програмними засобами, зокрема — програмою «1С: Бухгалтерія».

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

опанування ведення бізнесу в розрізі видів діяльності (торгівля, виробництво, послуги) з використанням інформаційних облікових технологій;

орієнтування в умовах частоті зміни технологій у професійній діяльності;

розвинення навичок користування засобами автоматизації при веденні підприємницької діяльності.

Об'єктом навчальної дисципліни є облікова система та господарські процеси, що відбуваються на підприємстві.

Предметом навчальної дисципліни є управлінські рішення

внаслідок проведення господарських процесів на підприємстві.

Пререквізити: вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає, прослухавши такі навчальні дисципліни, як: "Організація ведення бізнесу юридичними особами", "Інформаційні системи", "Бухгалтерський облік", "Фінансовий облік".

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

понятійний та категорійний апарат щодо використання комп'ютерних технологій;

теоретичні аспекти формування господарських операцій на підприємстві;

основи теорії бухгалтерського обліку на підприємстві.

вміти:

працювати з довідниками, журналами, з документами, з нормативними документами;

відображати господарські операції з урахуванням специфіки виду діяльності та форми власності;

формувати поточні та регламентовані звіти;

складати бухгалтерську і податкову звітність.

Навчальна дисципліна «1С Підприємство по напрямках ведення бізнесу» **буде корисна** майбутнім бухгалтерам, економістам, фінансистам, тим, хто збирається займатися підприємництвом.

Дисципліна розглядає особливості побудови облікової системи підприємств по видах діяльності за допомогою комп'ютерних технологій та формує здатність до реєстрації, накопичення та збереження інформації для прийняття управлінських рішень в процесі підприємницької діяльності.

Перевагою вивчення дисципліни є прагнення студентів до одержання і збагачення знань, виробленні нового типу економічного мислення, формуванню самостійності і творчої активності в момент прийняття рішень за допомогою комп'ютерних технологій.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійною компетентністю, що наведена в табл. 1.1.

**Професійна компетентність, яка отримується студентами після
вивчення навчальної дисципліни**

Назва компетентності	Складові компетентності
Здатність вести бізнес за допомогою комп'ютерних облікових технологій	Здатність застосовувати концептуальні основи системи "1С: Підприємство (Бухгалтерія)" для організації обліку.
	Здатність працювати з довідниками, здійснювати пошук даних, працювати з історією періодичних даних і реквізитів.
	Здатність вести аналітичний, кількісний та валютний облік за допомогою сучасних комп'ютерних технологій
	Здатність складати розрахункові документи при застосуванні відповідних формах розрахунків
	Здатність вести облік на виробничих підприємствах з використанням сучасних інформаційних технологій
	Здатність вести облік у торговельних підприємствах з використанням сучасних комп'ютерних технологій
	Здатність вести облік на підприємствах з надання послуг, робіт з використанням облікових комп'ютерних систем
	Здатність проводити аналіз звітів для прийняття управлінських рішень
	Здатність формувати фінансову звітність підприємств за допомогою сучасних комп'ютерних технологій

Структуру складових професійних компетентностей та їх формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в таблиці 1.2.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин (5 кредитів ЄКТС). Форма підсумкового контролю – залік.

Таблиця 1.2

**Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни
«1С Підприємство за напрямками ведення бізнесу»
за Національною рамкою кваліфікацій України**

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Пререквізити	Знання	Вміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
Тема 1. Автоматизація облікової роботи на виробничих підприємствах					
Здатність вести облік на виробничих підприємствах з використанням сучасних інформаційних технологій	Склад облікових операцій, первинних документів, реєстрів та формів звітів на виробничих підприємствах	Порядок реєстрації підприємства та його документальне забезпечення; складання облікової політики, відображення господарських операцій з виробництва продукції.	Створювати інформаційну базу, заповнювати довідники, відображати господарські операції виробничого підприємства, формувати звіти.	Презентація результатів обробки облікової інформації на виробничому підприємстві	Відповідальність за порушення законодавства. Прийняття управлінських рішень на основі облікової інформації
Тема 2. Автоматизація облікової роботи на торговельних підприємствах					
Здатність вести облік у торговельних підприємствах з використанням сучасних комп'ютерних технологій	Склад облікових операцій, первинних документів, реєстрів та формів звітів у торговельних підприємств	Формування документів та реєстрів з обліку господарських операцій на підприємствах роздрібної торгівлі.	Заповнювати довідники, відображати господарські операції торговельного підприємства, формувати звіти.	Презентація результатів обробки облікової інформації у торговельного підприємства	Відповідальність за порушення законодавства. Прийняття управлінських рішень на основі облікової інформації
Тема 3. Автоматизація облікової роботи на підприємствах з надання послуг, робіт					
Здатність вести облік на підприємствах з надання послуг, робіт з використанням облікових комп'ютерних систем	Склад облікових операцій, первинних документів, реєстрів та формів звітів на підприємствах з надання послуг, робіт	Оформлення господарських операцій в обліку підприємств з надання послуг, робіт. Реєстрація операцій в первинних документах.	Заповнювати довідники, відображати господарські операції підприємства з надання послуг, робіт, формувати звіти.	Презентація результатів обробки облікової інформації на підприємстві з надання послуг, робіт	Відповідальність за порушення законодавства. Прийняття управлінських рішень на основі облікової інформації

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Автоматизація облікової роботи на виробничих підприємствах

Налаштування програми до роботи. Створення підприємства. Заповнення довідників.

Створення інформаційної бази. Налаштування параметрів облікової політики. Створення підприємства та заповнення його реєстраційних даних. Заповнення довідників.

Введення початкових залишків за всіма рахунками обліку (початковий баланс). Формування власного капіталу. Відображення касових і банківських операцій.

Заповнення довідника «Фізичні особи». Відображення операцій щодо внесків до статутного капіталу. Заповнення довідників «Валюта», «Каса», «Банк». Оформлення первинних документів «Прибутковий касовий ордер», «Платіжне доручення вхідне», «Платіжне доручення вихідне», «Прийняття до обліку».

Відображення господарських операцій з закупівлі товарно-матеріальних цінностей. Розрахунки з постачальниками та підрядниками.

Заповнення довідників: «Призначення платежу», «Номенклатура». Оприбуткування та переміщення запасів в обліку. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів. Документообіг при розрахунках із постачальниками та підзвітними особами за товарно-матеріальні цінності: «Довіреність», «Авансовий звіт», «Прибуткова накладна» та ін.

Відображення господарських операцій щодо обліку необоротних активів. Нарахування амортизації необоротних активів.

Оприбуткування необоротних активів. Облік введення в експлуатацію необоротних активів, їх списання та реалізації. Поліпшення та ремонт основних засобів, їх відображення в обліку. Нарахування амортизації необоротних активів згідно облікової політики. Оформлення

документів: «Оприбуткування обладнання», «Передача обладнання в монтаж», «Акт введення в експлуатацію», «Акт ремонту основних засобів», «Відомість нарахування амортизації» та ін.

Відображення кредитних операцій підприємства.

Нарахування та перерахування відсотків та погашення кредиту. Оформлення документів: «Кредитний договір», «Платіжне доручення вхідне», «Платіжне доручення вихідне» та ін.

Відображення розрахунків з оплати праці.

Складання документів про прийняття на роботу працівників. Заповнення графіку роботи підприємства, таблицю використання робочого часу. Ведення списку працівників. Нарахування заробітної плати робітникам та утримання з неї в умовах використання програмного забезпечення. Відображення виплати заробітної плати. Заповнення документів «Табель обліку використаного часу», «Нарахування заробітної плати організацій», «Відомість на виплату грошових коштів», «Грошовий чек» та ін.

Формування виробничої собівартості.

Визначення бази розподілу загальновиробничих витрат, розподілення матеріалів на випуск продукції, відображення інших виробничих витрат (допоміжне виробництво). Отримання та розподіл зворотних відходів. Відображення випуску продукції та розрахунок собівартості випуску.

Відображення господарських операцій щодо реалізації готової продукції.

Облік відвантаженої готової продукції. Розрахунки з покупцями та замовниками. Документообіг з обліку реалізації готової продукції: «Рахунок на оплату покупцю», «Видаткова накладна», «Платіжне доручення вхідне» та ін.

Тема 2. Автоматизація облікової роботи на торговельних підприємствах

Відображення товарних операцій роздрібного підприємства.

Облік отримання товарів від постачальників. Формування торгівельної націнки, її списання. Оформлення відповідних документів: «Отримання товарів», «Прибуткова накладна», «Платіжне доручення вхідне» та ін.

Відображення господарських операцій щодо реалізації товарів.

Облік відвантажених товарів. Розрахунки з покупцями та замовниками. Документообіг з обліку реалізації товарів: «Рахунок на оплату покупцю», «Видаткова накладна», «Платіжне доручення вхідне» та ін.

Тема 3. Автоматизація облікової роботи на підприємствах з надання послуг, робіт

Формування собівартості послуг, робіт.

Визначення бази розподілу загальновиробничих витрат, розподілення матеріалів на випуск, відображення інших виробничих витрат. Визначення собівартості послуг, робіт.

Відображення господарських операцій щодо надання послуг, виконання робіт.

Облік формування та відображення доходу від наданих послуг, виконаних робіт. Розрахунки з покупцями та замовниками. Документообіг з обліку надання послуг, виконання робіт: «Рахунок на оплату покупцю», «Рахунок-фактура», «Акт приймання робіт, послуг», «Платіжне доручення вхідне» та ін.

Закриття періоду.

Визначення фінансового результату. Формування підсумкових і регламентованих звітів. Складання статистичної звітності. Формування фінансової звітності по спрощеній та звичайній системах

3. Теми лабораторних занять

Лабораторне заняття – форма навчального заняття, за якої

студент під керівництвом викладача особисто проводить імітаційні експерименти чи досліді з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень навчальної дисципліни. У ході лабораторних робіт студент набуває професійних компетентностей та практичних навичок роботи з комп'ютерним обладнанням відповідними програмними продуктами. За результатами виконання завдання на лабораторному занятті студенти оформляють індивідуальні звіти про його виконання та захищають ці звіти перед викладачем (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Перелік тем лабораторних занять

Назва теми	Програмні питання
1	2
Тема 1. Автоматизація облікової роботи на виробничих підприємствах	Створення інформаційних баз, введення пароля, заповнення відомостей про організацію, ознайомлення з інтерфейсом програми. Робота з довідниками
	Введення початкових залишків за всіма рахунками обліку (початковий баланс). Формування власного капіталу. Відображення касових і банківських операцій.
	Відображення господарських операцій з закупівлі товарно-матеріальних цінностей. Розрахунки з постачальниками та підрядниками. Розрахунки з підзвітними особами щодо закупівлі цінностей. Формування первинних документів.
	Відображення господарських операцій щодо обліку необоротних активів та оформлення первинних документів. Нарахування амортизації необоротних активів.
	Відображення кредитних операцій підприємства: документальне оформлення та відображення в обліку. Нарахування (перерахування) відсотків та погашення кредиту.
	Відображення розрахунків з оплати праці. Складання документів про прийняття на роботу працівників. Заповнення графіку роботи підприємства, таблицю використання робочого часу. Нарахування заробітної плати робітникам та утримання з неї в умовах використання програмного забезпечення.

1	2
	Формування виробничої собівартості: визначення бази розподілу загальновиробничих витрат, розподілення матеріалів на випуск продукції, відображення інших виробничих витрат.
	Відображення господарських операцій щодо реалізації готової продукції. Розрахунки з покупцями та замовниками.
Тема 2.Автоматизація облікової роботи на торгівельних підприємствах	Відображення товарних операцій роздрібного підприємства: отримання товарів, формування торгівельної націнки, її списання, оформлення відповідних документів.
	Відображення господарських операцій щодо реалізації товарів. Розрахунки з покупцями та замовниками.
Тема 3.Автоматизація облікової роботи на підприємствах з надання послуг, робіт	Формування собівартості послуг, робіт: визначення бази розподілу загальновиробничих витрат, розподілення матеріалів на випуск, відображення інших виробничих витрат. Визначення собівартості послуг, робіт.
	Відображення господарських операцій щодо надання послуг, виконання робіт. Розрахунки з покупцями та замовниками. Оформлення первинних документів.
	Закриття періоду: визначення фінансового результату. Формування підсумкових і регламентованих звітів. Формування фінансової звітності по спрощеній та звичайній системах

4. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань та формування практичних навичок з навчальної дисципліни, наведені в табл. 4.1.

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Форми контролю СРС
Тема 1. Автоматизація облікової роботи на виробничих підприємствах	Вивчення законодавчо-нормативної бази, консультаційних семінарів та інших літературних джерел.	Презентація результатів
	Знайомство з програмою «1С: Бухгалтерія» для розв'язання облікових задач	Презентація результатів
	Введення початкових залишків. Власний капітал. Касові і банківські операції.	Перевірка лабораторного завдання за темою
	Операції з закупівлі товарно-матеріальних цінностей.	Перевірка лабораторного завдання за темою
	Операції щодо обліку необоротних активів.	Перевірка лабораторного завдання за темою
	Кредитні операції підприємства.	Перевірка лабораторного завдання за темою
	Розрахунків з персоналом з оплати праці.	Перевірка лабораторного завдання за темою
	Собівартість виробленої готової продукції.	Перевірка лабораторного завдання за темою
	Реалізація готової продукції.	Перевірка лабораторного завдання за темою
Тема 2. Автоматизація облікової роботи на торгівельних підприємствах	Товарні операції роздрібного підприємства.	Перевірка лабораторного завдання за темою
	Реалізація товарів.	Перевірка лабораторного завдання за темою
Тема 3. Автоматизація облікової роботи на підприємствах з надання послуг, робіт	Собівартість наданих послуг, виконаних робіт	Перевірка лабораторного завдання за темою
	Дохід від наданих послуг, виконаних робіт.	Перевірка лабораторного завдання за темою
	Фінансовий результат. Фінансова звітність	Перевірка лабораторного завдання за темою

5. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: міні-лекції, дискусії, робота в малих групах, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, банки візуального супроводу (табл. 5.1 і 5.2).

Таблиця 5.1

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
Тема 1. Автоматизація облікової роботи на виробничих підприємствах	Дискусія з питання облікової роботи на виробничих підприємствах. Банки візуального супроводу
Тема 2. Автоматизація облікової роботи на торгівельних підприємствах	Дискусія з питання облікової роботи на торгівельних підприємствах. Банки візуального супроводу
Тема 3. Автоматизація облікової роботи на підприємствах з надання послуг, робіт	Дискусія з питання облікової роботи на підприємствах з надання послуг, робіт. Банки візуального супроводу

Таблиця 5.2

Використання методик активізації процесу навчання

Тема	Методики активізації процесу навчання
Тема1. Автоматизація облікової роботи на виробничих підприємствах	Кейс-метод, робота в малих групах, мозкові атаки
Тема2. Автоматизація облікової роботи на торгівельних підприємствах	Робота в малих групах, мозкові атаки
Тема3. Автоматизація облікової роботи на підприємствах з надання послуг, робіт	Робота в малих групах, мозкові атаки

5. Рекомендована література

5.1. Основна

1. Реализация прикладных задач в системе «1С: Предприятие 8.2» / А. Габец, Д. Козырев, Д. Кухлевский и др. – М. : 1С-Публишинг, 2010. – 720 с.
2. Сараева А. «1С: Бухгалтерия 8.2: доступно для бухгалтера». Полное практическое пособие / А. Сараева, Л. Власенко. – Х. : Фактор, 2011. – 528 с.
3. Харитонов С. А. Бухгалтерский и налоговый учет в «1С:Бухгалтерии 8 (ред. 2.0)» / С. А. Харитонов. – М. : 1С-Публишинг, 2010. – 680 с.